

ರಾಮೋಜಿ ರಾಯರೆಂಬ ಫ್ಯಾಂಟಸಿ

■ ಎನ್ನಿ

1974 ರ ಆಗಸ್ಟ್ 10; 'ಈನಾಡು' ತೆಲುಗು ಪತ್ರಿಕೆಯ

ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣ ಆವೃತ್ತಿ ಶುರುವಾದ ದಿನ. ಮುಚ್ಚಿದ್ದ ಸಿನಿಮಾ ಸ್ಟುಡಿಯೋವೊಂದರ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಸಿ, ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಪತ್ರಿಕಾ ಆವೃತ್ತಿಯ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಚಾಲನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅಪರೂಪದ ಆಲೋಚನೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಆವೃತ್ತಿಯೊಂದರ ಮುಖಪುಟದ ಅಗ್ರಸುದ್ದಿ ಯಾವುದಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಆ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದು ಇನ್ನೊಂದು ಅಚ್ಚರಿ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಆ ದಿನದ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಅಗ್ರ ಸುದ್ದಿಯ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯು ಅಮೆರಿಕದ ಆಗಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ರಿಚರ್ಡ್ ನಿಕಸನ್ ಅವರು ವಾಟರ್‌ಗೇಟ್ ಹಗರಣದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿದ್ದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿತ್ತು.

ಇಂತಹ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಮಾಧ್ಯಮದವರಿಗೆ ಹೊಸತೇನೂ ಅಲ್ಲ ಎನಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ, ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಅದುವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಆವೃತ್ತಿಯೊಂದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಚಿರುಕೂರಿ ರಾಮೋಜಿ ರಾವ್ ಆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಜನಪ್ರಿಯರಾದರು ಎನ್ನುವ ಸಂಕಥನವಿದೆ.

'ಈನಾಡು' ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣದ ಆವೃತ್ತಿಯ ಓನಾಮದಿಂದಲೇ ಅವರ ಬಹುಮುಖಿ ಬದುಕಿನ ಪುಟಗಳು ಬಣ್ಣ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದವು ಎನ್ನುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ.

ಮಾಧ್ಯಮ ದಿಗ್ಗಜ ರಾಮೋಜಿ ರಾವ್ ಜೂನ್ 8ರಂದು ನಿಧನರಾದಾಗ ಅವರಿಗೆ 87 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾಗಿತ್ತು. ಕೊನೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕೃತಕ ಆಮ್ಲ ಜನಕ ಪೂರೈಸುವ ಸಾಧನದಿಂದಾಗಿ ಉಸಿರಾಡಿದ ಅವರು, ಉಸಿರು ತುಂಬಿದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಹಲವು. ಗಿನ್ನಿಸ್ ದಾಖಲೆ ಸೇರಿದ 'ರಾಮೋಜಿರಾವ್ ಫಿಲ್ಮ್‌ಸಿಟಿ' ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಸರು ಇದೆಯಷ್ಟೆ. 'ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಚಿಟ್ನಿ', 'ಪ್ರಿಯಾ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ', 'ಈಟಿವಿ' ಇಂತಹ ಯಾವುದೇ ಬ್ರಾಂಡ್‌ನಲ್ಲೂ ಅವರ ಹೆಸರಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಅವೆಲ್ಲವೂ ಅವರ ಕನಸಿನ ಕೂಸುಗಳೇ. ಈಗ ಬೆಳೆದು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ನಿಂತಿವೆ.

ರಾಮೋಜಿ ಅವರು ಮೂಲತಃ ಉದ್ಯಮಿ. 'ಬಿಲಿಯನೇರ್ ಆಗುವೆ' ಎಂದೇ ಆಪ್ತೇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಅವರು 1962ರಲ್ಲೇ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಚಿಟ್ನಿ ಫಂಡ್ ಶುರುಮಾಡಿದರು. ಇಬ್ಬರು ಪಾಲುದಾರರ ಜೊತೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಈ ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಹಾರದ

ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಸಣ್ಣ ಹೂಡಿಕೆದಾರರು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಥ್ ನೀಡಿದರು. ಇವತ್ತು ಅದೇ ಸಂಸ್ಥೆ ₹7,750 ಕೋಟಿ ವಹಿವಾಟು ನಡೆಸುವ ಕಂಪನಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ.

ಪೆದಪೂಡಿ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಡ ಕೃಷಿಕರ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರು ರಾಮೋಜಿ ರಾವ್. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕೃಷ್ಣಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಹಳ್ಳಿ ಇತ್ತು. 1950ರ ದಶಕದ ನಡುಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಾಮೋಜಿ ಅವರು ಜಾಹೀರಾತು ಕಂಪನಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಕಲಾವಿದರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಅದೇ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಅರೆಕಾಲಿಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಅವರು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಣ್ಣ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಚಾಪೆ ಮೇಲೆ ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದ ಅವರಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡಲು ಯಾರೂ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. 1961ರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಮದುವೆಯಾದದ್ದು ಕೂಡ ಷರತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ನಂತರ. ದೆಹಲಿಯಿಂದ ಹೈದರಾಬಾದ್‌ಗೆ ಅವರು ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇ ಆ ಷರತ್ತಾಗಿತ್ತು. ರಮಾ ದೇವಿ ಅವರನ್ನು ರಾಮೋಜಿ ಮದುವೆಯಾದದ್ದು ಹಾಗೆ.

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಚಿಟ್ನಿ ಫಂಡ್ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಒಂದು ಜಾಹೀರಾತು ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಕೀಟನಾಶಕ ಮಾಡುವ ಮಳಿಗೆ ತೆರೆದರು. ಕೋರಮಂಡಲ್ ಕೀಟನಾಶಕ ಹಾಗೂ ಡನ್‌ಲಪ್ ಟೈರ್ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಹೋರ್ಡಿಂಗ್ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಆರ್ಡರ್ ಹಿಡಿದರು.

'ಮಯೂರಿ', 'ಮೌನ ಪೋರಾಟಂ' ಎಂಬ ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ಉಷಾ ಕಿರಣ್ ಮೂವೀಸ್ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದೇ, ಆ ಸಾಹಸದಲ್ಲೂ ಮುಂದುವರಿಯುವ ಧೈರ್ಯ ಬಂತು. 'ಸವಾರಿ', 'ಸಿಕ್ಸರ್', 'ಊ ಲಾ ಲಾ' ಸೇರಿದಂತೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೂ ಅವರು ಎಂಟು ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ಅದೇ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ.

'ಈನಾಡು' ಪತ್ರಿಕೆಯ ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣ ಆವೃತ್ತಿ ನಡೆಸಲು ಅವರು ಮುದ್ರಣ ಘಟಕ ಹಾಕಲು ಜಾಗವನ್ನು 33 ವರ್ಷಗಳ ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ಪಡೆದರು. ನೋಡನೋಡುತ್ತಲೇ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಆವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಜನಮನ್ನಣೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸುದ್ದಿಗಾಗಿಯೇ ಟ್ಯಾಬ್ಲಾಯ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ದೆಹಲಿ, ಮುಂಬೈ, ಚೆನ್ನೈ ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಆವೃತ್ತಿಗಳಿಂದಲೂ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಓದುಗರು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡರು. 20 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸಾರಣ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ದೊಡ್ಡ ವಿಕ್ರಮವೇ.

ಹದಿನೈದು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಈಟಿವಿ' ವಾಹಿನಿಯನ್ನು ಅವರು ಶುರುಮಾಡಿದಾಗ, ದೂರದರ್ಶನದ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ಅವರು ಒಡೆದು, 'ಅನ್ನದಾತ' ರೀತಿಯ ರೈತಮುಖಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. 'ಪಾಡುತಾ ತಿಯುಗಾ' ರಿಯಾಲಿಟಿ ಶೋ ಮೂಲಕ ಎಸ್. ಪಿ. ಬಾಲಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ ಅವರ ಸಜ್ಜನಿಕೆಗೆ ಇಂಧನ ಒದಗಿಸಿದರು. ಹೊಸ ಗಾಯಕ-ಗಾಯಕಿಯರನ್ನು ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊಡಲು ಇಂಬುಗೊಟ್ಟ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಎರಡು ದಶಕ ಪ್ರಸಾರವಾಯಿತು. ಅದೇ ಕನ್ನಡದ 'ಎದೆತುಂಬಿ ಹಾಡುವೆನು' ಆಗಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾದದ್ದು.

2000 ಎಕರೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡ ರಾಮೋಜಿ ಫಿಲ್ಮ್‌ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿನ 'ಬಾಹುಬಲಿ' ಸಿನಿಮಾದ ಸೆಟ್, ಪ್ರಿಯಾ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿಯ ರುಚಿ, ಕಲಾಂಜಲಿ ಶಾಂಪಿಂಗ್‌ಮಾಲೆಗಳ ವೈಭವ, ತೆಲುಗು ದೇಶಂ ಪಾರ್ಟಿಗಳ ಮರುಜೀವ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಸಂಗ... ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲದರ ಮೂಲಕ ರಾಮೋಜಿ ರಾವ್ ಬದುಕಿದ್ದಾರೆ.

ಬಡ ಕೃಷಿಕರ ಕುಟುಂಬದ ಕುಡಿಯೊಂದು ಹೀಗೆ ವ್ಯಾಪಾರ-ಉದ್ಯಮ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುವ ಕಥನ ಫ್ಯಾಂಟಸಿಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ: feedback@sudha.co.in